

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.440.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11900 Pani Posłanki Małgorzaty Gromadzkiej, w sprawie wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaniżonego zasiłku chorobowego, w sytuacji gdy uzyskanie druku Z-3 od pracodawcy jest niemożliwe, proszę przyjąć wyjaśnienia opracowane w oparciu o stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501 ze zm.) postępowanie w sprawie przyznania i wypłaty zasiłku wszczynane jest na wniosek złożony w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub na adres do doręczeń elektronicznych. Wniosek zawiera, oprócz danych ubezpieczonego i płatnika składek, informacje o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłku lub jego wysokość. Do wniosku dołącza się dokumenty niezbędne do przyznania i wypłaty zasiłku.

Zakres informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłku lub jego wysokość oraz dokumenty niezbędne do przyznania i wypłaty zasiłków określono w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków (Dz. U. z 2025 r. poz. 616, z późn. zm.). Zgodnie z tym aktem dokumentem niezbędnym do przyznania i wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zasiłku chorobowego w przypadku pracownika jest zaświadczenie płatnika składek, zawierające informacje określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Formularz zaświadczenia płatnika składek (Z-3) został opracowany i udostępniony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu ułatwienia przekazywania przez płatników kompleksowych informacji niezbędnych do ustalenia prawa do zasiłku chorobowego oraz podstawy wymiaru i jego wysokości. Odpowiada on treści załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jeśli ZUS nie może uzyskać od płatnika składek danych niezbędnych do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku, przeprowadzane jest postępowanie mające na celu zgromadzenie danych, o których mowa w załączniku nr 1 rozporządzenia. Czynności te polegają na gromadzeniu dokumentów od płatnika składek i ubezpieczonych – również poprzez przeprowadzenie kontroli płatnika składek.

Z powyższego wynika, że zarówno obowiązujące przepisy jak i procedury przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych umożliwiają ubezpieczonym złożenie wniosku o zasiłek chorobowy bezpośrednio do ZUS i przedłożenie wszystkich informacji oraz dowodów mających wpływ na prawo i wysokość zasiłku.

Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego pracownikowi stanowi, co do zasady, przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Przepisy przywołanej ustawy określają również jakie składniki wynagrodzenia nie są uwzględniane przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłków chorobowych pracowników nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których ubezpieczony zachowuje prawo w okresie pobierania zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się również składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy tylko do określonego terminu. Przepisy przywołanej ustawy określają ponadto zasady wliczania takich składników wynagrodzenia jak premie, nagrody i inne składniki przysługujące za okresy miesięczne, kwartalne czy roczne. Oznacza to, że w celu ustalenia prawa do zasiłku chorobowego oraz jego wysokości niezbędne są dane określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Zakres danych przekazywanych przez płatników składek w dokumentach rozliczeniowych za ubezpieczonych, takich jak imienne raporty miesięczne (ZUS RCA), jest określony przepisami ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350 ze zm.) i obejmuje m.in. podstawy wymiaru składek oraz kwoty wyliczonych składek. Imienne raporty miesięczne składane za pracowników nie zawierają natomiast informacji niezbędnych do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku, tj. informacji o składnikach wynagrodzenia w rozbiciu na składniki stałe i okresowe.

Przekazując powyższe informację pragnę dodać, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (UDER74). Celem projektowanych przepisów jest uproszczenie zasad składania wniosków o zasiłki z ubezpieczenia chorobowego. Dzięki proponowanym zmianom ubezpieczeni będą mogli złożyć do płatnika składek wnioski o przyznanie zasiłku za pośrednictwem funkcjonujących u niego wewnętrznych systemów, takich jak poczta elektroniczna czy system kadrowo-płacowy, w formie skanu dokumentu. Natomiast dokumenty dołączane do wniosków będą mogły być przekazywane w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem. Po wprowadzeniu proponowanych zmian analizie poddane zostaną również obowiązujące przepisy rozporządzenia z 8 grudnia 2015 r. określającego zakres informacji i dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków – wśród nich również zasadność zmian w zakresie przedkładania zaświadczenia płatnika składek Z-3 w przypadkach, o których wspomina Pani Posłanka.

Jednocześnie informuję, że w resorcie rozpoczęto prace nad zmianą przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych regulującej m.in. zasady sporządzania i przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentacji rozliczeniowej. Proponowane zmiany będą miały na celu umożliwienie ZUS przejęcia od płatników składek zadania związanego z ustaleniem podstawy wymiaru składek, a także sporządzania dokumentów na podstawie informacji przez płatników przekazanych. Przekazywane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacje będą dotyczyły również zasiłków tj. udzielanych pracownikom urlopów związanych z macierzyństwem, jak również innych okoliczności mających wpływ na prawo do zasiłków, ich wysokość oraz podstawę wymiaru.

Odnosząc się do indywidualnej sprawy przedstawionej w niniejszej interpelacji pragnę dodać, że zbadanie i odniesienie się przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do konkretnego przypadku – jak ten wskazany przez Panią Postankę - byłoby możliwe pod warunkiem wskazania danych płatnika składek.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/